

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

PIAAC

Voksnes ferdigheter
2022–2023

Hva er PIAAC – voksnes ferdigheter?

PIAAC er en stor internasjonal studie, og forkortelsen PIAAC står for «Programme for the International Assessment of Adult Competencies». Det er Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) som står bak undersøkelsen, og i Norge er det Statistisk sentralbyrå (SSB) som gjennomfører den. Vi kaller undersøkelsen PIAAC – voksnes ferdigheter, for det er det den handler om.

Hvor gode ferdigheter har voksne i Norge? Klarer voksne å finne fram i all informasjonen? Forstår voksne ulike typer tekster og hvordan man regner seg fram til noe?

Forrige gang vi hadde PIAAC-undersøkelse, var i 2011–2012. Da viste resultatene blant annet at Norge sammen med Finland, Nederland og Sverige lå over gjennomsnittet i ferdigheter hvis vi ser befolkningen under ett, men aldersgruppen 16–24 år hadde svakere leseferdigheter enn unge voksne i andre land. Vi fant også ut at 800 000 voksne i Norge hadde begrenset datakunnskap og vansker med å bruke digitale kommunikasjonsmidler.

Hvorfor trenger SSB å vite noe om dette?

Undersøkelsen sammenligner voksnes ferdigheter i over 30 land. Det sier noe om utviklingen i deltakerlandene, og det kartlegger utfordringer i økonomisk og sosial velferd.

Samfunnet blir stadig mer digitalisert, og det kan være utfordrende. Hvis resultatene fra undersøkelsen viser at noen grupper har svakere grunnleggende ferdigheter, kan myndighetene sette inn tiltak. Det kan være ekstra læring for voksne eller tiltak rettet mot for eksempel videregående skole.

Kan noen finne ut hva du har svart?

Nei. Svarene dine blir behandlet konfidensielt, og det er ingen som kan hente ut informasjon om deg. Vi publiserer ikke informasjon som kan bli knyttet opp til enkeltpersoner, men viser resultater for grupper, som for eksempel aldersgrupper.

Hvordan foregår undersøkelsen?

En av intervjuerne våre ringer til deg for å avtale tid og sted for et intervju. Det kan være hjemme hos deg selv, eller på et annet egnet sted. Hvis du bor på Østlandet, kan du også velge å bli intervjuet i SSBs lokaler i Oslo eller på Kongsvinger.

Intervjuet består av to deler – en intervjudel og en øvelsesdel. Intervjueren spør om utdanning, yrkeserfaring, helse, hvor ofte du bruker digitale løsninger og om aktiviteter i dagliglivet. Deretter skal du gjøre noen øvelser på et nettbrett. Dette er om temaer som du møter i det daglige, som å lese etiketten på en eske reseptbelagt medisin, forstå en rutetabell for tog eller buss og å finne fram til en adresse på et kart. Til sammen tar det omtrent to timer.

Som takk for innsatsen får du et gavekort når vi er ferdig med intervjuet.

Hvorfor er du valgt ut til denne undersøkelsen?

For å forsikre oss om at vi får et representativt utvalg fra Norge gjør vi en tilfeldig trekking fra Folkeregisteret. Du er én av 7 800 personer i alderen 16–65 år som er trukket ut til denne undersøkelsen. Du representerer folk på din alder med tilnærmet samme bakgrunn i landsdelen du bor. Det er frivillig å være med på undersøkelsen, men vi kan ikke erstatte deg med noen annen, derfor vil vi gjerne at du deltar.

Du tenker kanskje at du ikke har noe å bidra med? Joda, det har du.

For å få et pålitelig resultat trenger vi svar fra så mange som mulig, uansett bakgrunn.

Vi trenger svar fra folk

- i alle aldre
- som er yrkesaktive
- som ikke er i arbeid
- som er pensjonister
- som ikke har gått på skole på lenge
- som har få år på skole
- som er under utdanning
- som har lang utdanning

Hvordan kjenner du igjen intervjueren?

Intervjueren som skal intervjuer deg, har med seg ansattkortet sitt fra SSB. På kortet er det både bilde og navn. Du kan også ringe oss på 900 34 301 for å få bekreftet at intervjueren representerer SSB.

Hvis du har smarttelefon, kan du skanne QR-kodene med mobilkameraet for å finne mer informasjon:

Les mer om de norske resultatene fra 2011–2012

<https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/voksnes-basisferdigheter-resultater-fra-piaac>

Les mer om den internasjonale PIAAC-studien

<https://www.oecd.org/skills/piaac/>

Har du flere spørsmål?

Intervjueren som kontakter deg, kan svare på spørsmål om undersøkelsen, eller du kan kontakte SSBs servicekontor som har åpent kl. 9.30–20.00 mandag til fredag.

Kontakt oss på

- e-post: piaac@ssb.no
- telefon: 900 34 301

Skann QR-koden for mer informasjon om undersøkelsen
<https://www.ssb.no/piaac2022-svar>

Hvordan kan du være sikker på at svarene dine blir behandlet konfidensielt?

- Svarene dine skal bare brukes til statistikk, og ingen andre enn de som er direkte involvert i gjennomføringen av undersøkelsen, vil få tilgang til svarene dine.
- Alle som arbeider med undersøkelsen, er underlagt streng taushetsplikt etter statistikkloven § 8. Brudd på taushetsplikten er straffbart.
- Undersøkelsen blir gjennomført i samsvar med statistikkloven og personopplysningsloven. Har du spørsmål om personvern, kan du sende en e-post til personvernombud@ssb.no eller lese mer på www.ssb.no/omssb/personvern.

Lagring, bruk og sikring av data

- Det vil ikke bli utlevert eller publisert informasjon som kan knyttes til enkeltpersoner.
- For at intervjuet skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger om deg fra datakilder som SSB har tilgang til. Dette gjelder opplysninger fra Folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og opplysninger om arbeid fra a-ordningen.
- Innsamlede data kan kobles til opplysninger fra andre datakilder og bli brukt til utarbeiding av statistikk og godkjente forskningsprosjekter. Aktuelle datakilder er Folkeregisteret, skoleeiere og Lånekassen, og det kan bli hentet opplysninger om arbeid og arbeidsgiver, inntekt, trygder og stønader fra Skatteetaten og Nav. Dette gjelder opplysninger som er tilgjengelige på intervjutidspunktet og fram til 2072.
- Forskere kan etter søknad kun få tilgang til avidentifiserte data til statistisk bruk i forskning. Det vil si at alle navn, adresser og annen personlig informasjon er fjernet. Dataene er tilgjengelige for forskere fra og med 2025.
- Fra 2025 vil du finne oversikt over forskningsprosjekter som har fått innvilget tilgang til dataene på <https://www.ssb.no/piaac2022-svar>.
- Alt datamateriale blir anonymisert innen utgangen av 2072. Før dette kan du når som helst kontakte oss for å be om at svarene dine blir slettet.

Smittevern er viktig for oss

Intervjuerne våre følger nasjonale og lokale smittevernsregler. Selv om det ikke er noen restriksjoner, er vi ekstra påpasselige med desinfisering av utstyret som blir brukt i intervjusituasjonen.

Du vil få en kombinert kule- og pekepenn når du skal bruke nettbrettet intervjueren har med seg. Pennen beholder du etter at intervjuet er over.

Intervjueren sender deg en SMS fra sitt telefonnummer når dere har avtalt intervju. Dersom du har spørsmål om smittevern, kan du ta direkte kontakt med intervjueren som du har avtalt møte med.